

Przepisy karne ustaw szczególnych

Ustawa o bezpieczeństwie imprez masowych (Dz. U. z 2009 r. Nr 62, poz. 504 z późn. zm.) - cz. 2

Przestępstwo określone w art. 60 ust. 1 ustawy popełnić może ten, kto w czasie trwania imprezy masowej sportowej, w tym meczu piłki nożnej, wdzierają się na teren, na którym rozgrywane są zawody sportowe, albo wbrew żądaniu osoby uprawnionej, miejsca takiego nie opuszcza. Mimo, że strona podmiotowa tego występkę może przybrać dwie postacie tj. wdzierania się na teren i nieopuszczenia terenu na którym rozgrywane są zawody sportowe, to dla jego bytu wystarczy, że sprawca postąpi chociażby w jeden z opisanych sposobów zachowania.

Znamię czasownikowe „wdzierają się“ należy odczytywać jako dostanie się osoby do środka czegoś, opanowanie czegoś wbrew czyjejś woli, przedostanie się, zdobycie, opanowanie¹. Przy okazji wyjaśniania pojęć użytych w tym zapisie przestępstwa, warto również przytoczyć definicję meczu piłki nożnej, którym zgodnie z art. 3 ust. 4 ustawy jest masowa impreza sportowa mająca na celu współzawodnictwo w dyscyplinie piłki nożnej, organizowana na stadionie lub innym obiekcie sportowym, na którym liczba udostępnionych przez organizatora miejsc dla osób, ustalona zgodnie z przepisami prawa budowlanego oraz przepisami dotyczącymi ochrony przeciwpożarowej, wynosi nie mniej niż 1000.

Omawiane przestępstwo może zaistnieć jedynie w czasie trwania imprezy sportowej, a więc w okresie od momentu udostępnienia obiektu lub terenu jej uczestnikom do chwili opuszczenia przez nich tego obiektu lub terenu. W przypadku gdy sprawca nie wdzierają się na teren rozgrywanych zawodów, ale znalazł się tam jeszcze przed ich rozpoczęciem, jeżeli nie opuści tego miejsca na żądanie osoby uprawnionej, także dopuści się przedmiotowego przestępstwa. Niejako rozszerzeniem tego przepisu, jest kolejny skodyfikowany w ust 1a, który wskazuje, że przestępstwo popełnia również ten, kto w czasie trwania imprezy masowej wdzierają się na teren obiektu lub na teren gdzie prowadzona jest impreza masowa albo wbrew żądaniu osoby uprawnionej miejsca takiego nie opuszcza. Bez wątpliwości wprowadzenie tego występkę do katalogu czynów zabronionych opisanych w ustawie, podyktowane było tym, że ustawodawca dostrzegają potrzebę wyróżnienia innych imprez, których uczestnicy mogą zakłócić jej przebieg, a tym samym stworzyć realne zagrożenie dla bezpieczeństwa imprezy.

Przestępstwo określone w ust. 2 art 60 chroni bezpieczny przebieg imprezy masowej, a w szczególności życie i zdrowie jej uczestników. Zachowanie jego sprawcy może polegać na rzucaniu przedmiotu mogącego stanowić zagrożenie dla życia, zdrowia lub bezpieczeństwa osób przebywających na określonym obiekcie, ale również na zakłóceniu przebiegu imprezy masowej w inny równie niebezpieczny sposób. Samo znamię czasownikowe „rzuca“ nie budzi wątpliwości. Polega ta czynność na wyrzuceniu w powietrze jakiegokolwiek przedmiotu, który ze względu na swoje właściwości oraz zawartą w nim energię kinetyczną może stanowić zagrożenie.

Jak stwierdzają Kotowski i Kurzępa ustawodawca zapewne celowo nie nadał temu przedmiotowi żadnych cech, wychodząc z założenia, że sam w sobie przedmiot niekoniecznie musi być niebezpieczny, ale rzucony w warunkach nagromadzenia większej liczby osób na imprezie masowej, może niebezpieczeństwo takie stanowić².

Dla przykładu takimi przedmiotami będą: kamień, pusta butelka szklana, napelnięty plastikowy pojemnik z napojem. Rzucenie niebezpiecznego przedmiotu w czasie trwania imprezy w miejsce, gdzie nie ma uczestników, dla których przedmiot taki stwarzałby zagrożenie dla ich życia, zdrowia, bezpieczeństwa, nie stanowi przestępstwa. Zachowanie sprawcy, które będzie spełniało znamiona tego przestępstwa może również polegać na przykład na blokowaniu dróg ewakuacyjnych, trwałe wyłączenie oświetlenia obiektu. Wówczas takie zachowanie należałoby określić jako inny równie niebezpieczny sposób zakłócania przebiegu imprezy. W tym przypadku warto jednak pamiętać o

¹ Zob. H. Zgólkowa (red.), *Praktyczny słownik języka polskiego*, Poznań 2004, s. 103.

² W. Kotowski, B. Kurzępa, *Bezpieczeństwo imprez masowych*, Warszawa 2010, s. 185.

tym, że zachowanie sprawcy musi nie tylko zakłócać przebieg imprezy, ale również zakłócenie to musi być niebezpieczne.

Kolejne zachowanie sprawcy opisane w tym artykule będzie polegało na naruszeniu nietykalności cielesnej porządkowego, ale wyłącznie w czasie i w miejscu trwania imprezy masowej. Znamię czasownikowe „narusza“ oznacza w tym przypadku nie tylko godzenie w jego nietykalność cielesną, ale także w powagę reprezentowanej przez niego służby oraz niezakłóconą realizację zadań związanych z pełnioną funkcją³.

Dla przykładu takim zachowaniem będzie kopanie, ciągnięcie za włosy, oplucie, szarpanie, popychanie. W niektórych przypadkach siłowe działanie ukierunkowane na osobę może przybrać postać uszczerbku na zdrowiu. Wówczas czyn podlega kumulatywnej kwalifikacji w związku z odpowiednim przepisem art. 156 lub 157 k.k., zależnie od rozmiaru skutku i formy winy co do jego spowodowania⁴. Nie ma tutaj znaczenia, czy naruszenie nietykalności porządkowego miało miejsce w związku z wykonywaniem przez niego obowiązków służbowych, czy też nastąpiło bez związku z tymi obowiązkami. Ważne jest, aby miało to miejsce w czasie i w miejscu trwania imprezy masowej. Chybione działanie podjęte w zamiarze naruszenia nietykalności porządkowego, które bezpośrednio prowadziło do tego celu, trzeba traktować jako karalne usiłowanie.

Art. 60 ust. 4 ustawy kodyfikuje przestępstwo kwalifikowane, ze względu na użycie elementu odzieży lub przedmiotu do zakrycia twarzy, celem uniemożliwienia lub utrudnienia rozpoznania osoby sprawcy. Jego znamiona wypełni zachowanie sprawcy opisane powyżej w art. 60 ust. 1-3 ustawy. Niniejszy przepis ma bezpośredni związek z art. 11 ust. 1 ustawy, który zezwala organizatorowi imprezy masowej na utrwalanie jej przebiegu, a w szczególności zachowania osób w niej uczestniczących, za pomocą urządzeń rejestrujących obraz i dźwięk. Elementem odzieży służącym do zakrycia twarzy może być szalik, czapka, apaszka, kaptur, ale również maska. Przestępstwo to będzie zawsze pozostawało w zbiegu z chociażby jednym z czynów określonych w art 60 ust. 1-3 ustawy.

Przy omawianiu przestępstw określonych w art. 60 ustawy warto zwrócić uwagę na fakt, że zgodnie z art. 66 ustawy, wobec tych sprawców, orzeczenie zakazu wstępu na imprezę masową może mieć charakter tylko obligatoryjny, co potwierdza chociażby wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 stycznia 2012 r.⁵

Zapisy w notatniku służbowym

Art. 60 ust. 1 ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych – Kto w czasie trwania imprezy masowej, w tym meczu piłki nożnej, wdziera się na teren, na którym rozgrwane są zawody sportowe, albo wbrew żądaniu osoby uprawnionej miejsca takiego nie opuszcza.	Użyte określenia (wybrane): <i>Wdziera się</i> – należy odczytywać jako dostanie się osoby do środka czegoś, opanowanie czegoś wbrew czyjejś woli, przedostanie się, zdobycie, opanowanie. <i>Mecz piłki nożnej</i> – masowa impreza sportowa mająca na celu współzawodnictwo w dyscyplinie piłki nożnej, organizowana na stadionie lub innym obiekcie sportowym, na którym liczba udostępnionych przez organizatora miejsc dla osób, ustalona zgodnie z przepisami prawa budowlanego oraz przepisami dotyczącymi ochrony przeciwpożarowej, wynosi nie mniej niż 1000.
Art. 60 ust. 2 ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych – Kto w czasie trwania imprezy masowej rzuca przedmiot, mogący stanowić zagrożenie dla życia, zdrowia lub bezpieczeństwa osób przebywających na terenie lub w obiekcie, gdzie odbywa się impreza masowa, albo w inny, również niebezpieczny sposób zakłóca przebieg tej imprezy.	<i>Rzuca</i> – wyrzucenie w powietrze jakiegokolwiek przedmiotu, który ze względu na swoje właściwości oraz zawartą w nim energię kinetyczną może stanowić zagrożenie.
Art. 60 ust. 3 ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych – Kto w czasie i w miejscu trwania imprezy masowej narusza nietykalność cielesną członka służby porządkowej lub służby informacyjnej.	

³ Zob. A. Marek, *Kodeks karny, Komentarz*, Warszawa 2007, s. 422.

⁴ Por. wyrok SN z 27 stycznia 1985 r., sygn. Rwn 223/85, OSNKW 185 nr 11-12, poz. 100.

⁵ Zob. Wyrok SN z 25 stycznia 2012 r. sygn. IIKK 264/11.

<p>Art. 60 ust. 4 ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych – Sprawca dopuszczając się czynów opisanych w ust 1-3 używa elementu odzieży lub przedmiotu do zakrycia twarzy celem uniemożliwienia lub utrudnienia rozpoznania jego osoby.</p> <p><i>Przedmiot ochrony</i> – bezpieczeństwo imprezy masowej</p> <p><i>Strona przedmiotowa</i> – przybiera różnorodną postać uzależnioną od rodzaju występu. Jest to więc m.in. wdzieranie się na teren, na którym rozgrywane są zawody sportowe, rzucanie niebezpiecznego przedmiot, naruszanie nietykalności cielesnej członka służby porządkowej.</p> <p><i>Podmiot</i> - powszechny (uczestnik imprezy, a w określonych przypadkach każdy, nie tylko uczestnik imprezy)</p> <p><i>Strona podmiotowa:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - przestępstwo określone w ust. 1 – formalne, które można popełnić przez działanie (wdzieranie się) oraz zaniechanie (nie opuszczanie), wyłącznie umyślnie. - przestępstwo określone w ust. 2 – formalne, które można popełnić poprzez działanie w obu odmianach umyślności. - przestępstwo określone w ust. 3 – materialne (przez skutek należy rozumieć naruszenie integralności cielesnej, które wiąże się z uczuciem przykrości, bólu, poniżenia, a może także pozostawiać nieznaczne ślady na ciele). Można je popełnić poprzez działanie, umyślnie w obu odmianach. - Przetępstwo określone w ust. 4 – strona podmiotowa – patrz jak powyżej – przestępstwo to pozostaje bowiem zawsze w zbiegu z chociażby z jednym z czynów określonych w art. 60 ust. 1-3 ustawy. <p style="text-align: center;">Policja 997, 2014/12</p>	<p><i>Narusza</i> – oznacza w tym przypadku nie tylko godzenie w jego nietykalność cielesną, ale także w powagę reprezentowanej przez niego służby oraz niezakłóconą realizację zadań związanych z pełnioną funkcją</p> <p>UWAGA!</p> <p>Rzucenie niebezpiecznego przedmiotu w czasie trwania imprezy w miejsce, gdzie nie ma uczestników, dla których przedmiot taki stwarzałby zagrożenie dla ich życia, zdrowia, bezpieczeństwa, nie stanowi przestępstwa określonego w art. 60 ust. 2 ustawy.</p> <p style="text-align: center;">Policja 997, 2014/12</p>
---	--